

Sveučilište u Zagrebu

KLASA: 602-04/14-04/1
URBROJ: 380-010/076-14-12
Zagreb, 7. travnja 2014.

Hrvatski sabor
Gospodin Josip Leko, predsjednik Hrvatskoga sabora
Trg sv. Marka 6-7
HR-10000 Zagreb

Predmet: Prijedlog odluke o imenovanju predsjednika i članova Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj Odbora za obrazovanje, znanost i kulturu Hrvatskog sabora

- molba za vraćanje na ponovno razmatranje saborskog Odboru

Poštovani gospodine predsjedniče Hrvatskog sabora,

Rektorski kolegij u širem sastavu (dalje: Rektorski kolegij) Sveučilišta u Zagrebu je na sjednici održanoj 7. travnja 2014. godine raspravio *Prijedlog odluke o imenovanju predsjednika i članova Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj*, koji je Odbor za obrazovanje, znanost i kulturu Hrvatskoga sabora 3. travnja 2014. uputio u daljnji postupak te je isti 4. travnja 2014. uvršten u dnevni red tekuće sjednice Hrvatskog sabora. Rektorski je kolegij inače bio vrlo aktivan u ranijem kandidacijskom postupku te je pripremio prijedloge kandidatura Senatu Sveučilišta u Zagrebu, koji je na svojoj sjednici održanoj 21. siječnja 2014. prihvatio prijedloge kandidata te ih je, sukladno javnom pozivu za slanje kandidatura, 24. siječnja 2014. uputio Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta u daljnju proceduru.

Slobodan sam Vas gospodine predsjedniče upoznati sa sljedećim zaključcima Rektorskog kolegija:

1. Prijedlog nije obrazložen na adekvatan način, odnosno nije uopće obrazložen u meritumu, jer se u obrazloženju niti jednom riječju ne navode kriteriji i argumenti na temelju kojih su odabrani predloženi članovi Nacionalnog vijeća. S druge strane, evidentno je da prijedlog Odbora nije nastao komparativnom primjenom zakonski utvrđenih kriterija po pojedinim znanstvenim područjima nego kadrovskom kombinatorikom koja nema uporišta u zakonskim odredbama i propozicijama javnog

poziva. Uz sugestiju iz članka 11. stavak 1. da prilikom imenovanja članova Nacionalnog vijeća treba voditi računa "o zastupljenosti predstavnika iz područja znanosti i umjetnosti, te regija i o zastupljenosti znanstvenika iz gospodarstva", *Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju* u članku 9. stavak 2. izrijekom nalaže da se "članovi Nacionalnog vijeća u zvanju znanstvenog savjetnika u trajnom zvanju te redovitog profesora u trajnom zvanju biraju iz redova vrhunskih znanstvenika, osobito onih koji imaju svjetski priznate znanstvene radove iz više znanstvenih polja." U ovom kontekstu indikativno je da u prijedlogu Odbora za članove Nacionalnog vijeća nije uvažen niti jedan od prijedloga koji su podnijeli senati hrvatskih sveučilišta.

2. Kolegij konstatira kako je u potpunosti ignoriran i prijedlog kandidata za članove Nacionalnog vijeća upućen od strane Senata Sveučilišta u Zagrebu, najveće hrvatske istraživačke i visokoobrazovne ustanove. Napominjemo kako su predloženici Senata Sveučilišta u Zagrebu vrhunski znanstvenici i umjetnici, a sam prijedlog je bio rezultat pomnog uzimanja u obzir svih elemenata važnih za uspostavu uravnoteženog i kompetentnog sastava Nacionalnog vijeća.

Čak i kada bismo zanemarili sve navedene činjenice, dužni smo upozoriti na još neke suštinske nedostatke prijedloga Odluke.

3. Odlukom je predloženo imenovanje sedamnaest članova Nacionalnog vijeća, kao i predstavnika sindikata koji sudjeluje u radu Nacionalnog vijeća bez prava glasa¹, sukladno članku 9., stavku 1. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (dalje: ZZDVO). Međutim, među sedamnaest predloženih članova nalazi se samo jedna žena, dok preostalih šesnaest članova čine muškarci. Izraženo numerički, zastupljenost žena u Nacionalnom vijeću iznosi nešto manje od 6%, dakle ispod svake prihvatljive granice, i u potpunoj je suprotnosti sa ciljem postizanja uravnotežene zastupljenosti muškaraca i žena u predstavničkim i izvršnim tijelima vlasti na svim razinama navedenim u Nacionalnoj politici za ravnopravnost spolova, za razdoblje 2011. do 2015. godine², preporukom Rec (2003) Odbora ministara Vijeća Europe državama članicama o uravnoteženoj participaciji žena i muškaraca u političkom i javnom odlučivanju, kao i drugim nacionalnim i međunarodnim dokumentima. Senat Sveučilišta u Zagrebu se pri predlaganju svoje liste kandidata osim znanstvene, umjetničke i nastavne izvrsnosti vodio i navedenim ciljem, te je uz dva sveučilišna profesora predložio i dvije sveučilišne profesorice. Stoga nam je opisani postupak Odbora potpuno nerazumljiv, ali i neprihvatljiv.

¹ Napomenuo bih da se u Odluci pogrešno navodi kako se radi o članu Nacionalnog vijeća.

² Nacionalnu politiku za ravnopravnost spolova za razdoblje od 2011. do 2015. godine donio je Hrvatski sabor na sjednici 15. srpnja 2011. godine (NN 88/11).

4. Nadalje, prijedlog Odluke nije uskladen niti sa člankom 11., stavkom 1. ZZDVO-a koji propisuje zastupljenost predstavnika područja znanosti i umjetnosti, dok na predloženoj listi kandidata nema niti jednog predstavnika umjetničkog područja³. Pitanje nije samo načelne naravi jer Nacionalno vijeće, između ostalog, donosi kriterije za izbor u zvanja, imenuje članove područnog umjetničkog vijeća te članove matičnih odbora za pojedina polja. Razvidno je da Nacionalno vijeće u kojem neko od znanstvenih ili umjetničko područje uopće nije zastupljeno neće biti u mogućnosti kompetentno obavljati svoje zadaće. I ovdje napominjemo da se na listi predloženika poslanoj od strane Senata Sveučilišta u Zagrebu nalazio iznimno kompetentan predstavnik umjetničkog područja.
5. Kao predstavnik poduzetništva u *Nacionalno vijeće za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj*, predložen je mr. sc. Mislav Balković, koji je pak u prethodnom prijedlogu Vlade, kao što je vidljivo iz njenog priopćenja sa zatvorenog dijela 143. sjednice objavljenog 27. veljače 2014. na internetskoj stranici Vlade RH, naveden kao predstavnik gospodarstva, a ne poduzetništva. Nadalje, posebno dolazi u pitanje mogućnost sukoba interesa, obzirom da bi zastupanje interesa kako gospodarstva, tako i poduzetništva, bilo povjerenio dekanu privatne visoke škole. Naime, visoke škole u danom prijedlogu već imaju dva člana. Osim toga, u pozivu za predlaganje članova bilo je specificirano da za člana Nacionalnog vijeća ne može biti predložen čelnik ustanove u visokom obrazovanju i znanosti, pa tako niti dekan. (Citat: *Državni dužnosnici te čelnici znanstvenih organizacija, visokih učilišta i članovi drugih najviših stručnih tijela koja se brinu za razvitak i kvalitetu cjelokupnog sustava znanosti i visokog obrazovanja ne mogu biti članovi Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj.*) Senat Sveučilišta u Zagrebu je u svom prijedlogu poštovao to pravilo, i dosljedno isključio dekane, rektora i prorektore iz postupka kandidiranja.

U zaključku, Rektorski kolegij sa žaljenjem konstatira kako nakon jednogodišnje potpune blokade sustava znanosti i visokog obrazovanja, koja je bila uzrokovana nezakonitim postupanjem Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta u pogledu imenovanja članova Nacionalnog vijeća, sustav i dalje neće imati kompetentno najviše stručno tijelo koje bi trebalo brinuti o razvitu i kvaliteti cjelokupne znanstvene djelatnosti i sustava znanosti, visokog obrazovanja i tehnološkog razvoja u Republici Hrvatskoj.

Stoga tražimo da se *Prijedlog odluke o imenovanju predsjednika i članova Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj* vrati Odboru za obrazovanje, znanost i kulturu na ponovno razmatranje i na uskladivanje sa zakonskim odredbama i propozicijama javnog poziva. Očekujemo da će u ponovljenom razmatranju biti uzeti u obzir prijedlozi ovlaštenih tijela

³ Sukladno Pravilniku o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama (NN 118/09), povijest umjetnosti predstavlja polje unutar humanističkog područja znanosti.

vodećih institucija u sustavu s kojima bi Nacionalno vijeće u konačnici trebalo usko surađivati radi boljeg cijelog našeg društva.

Najljepše zahvaljujemo na Vašoj pozornosti.

S poštovanjem,

rektor

prof. dr. sc. Alekса Bjeliš

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Alekса Bjeliš'.

Na znanje:

- Gospodin Zoran Milanović, predsjednik Vlade Republike Hrvatske
- prof. dr. sc. Valter Boljunčić, predsjednik Odbora za obrazovanje, znanost i kulturu Hrvatskoga sabora